



## พฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักเรียนในจังหวัดสงขลา Behavior of the social network of students in Songkhla

สินี กิตติชนมวารกุล<sup>1\*</sup>

<sup>1</sup>อาจารย์ คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

\*Corresponding author, E-mail: sinee@hu.ac.th

### บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรม ของนักเรียนจากการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ ในจังหวัดสงขลา ประชากรกลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนที่กำลังศึกษาในระดับมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 1-6 ในเขตพื้นที่จังหวัดสงขลา จำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล คือแบบสอบถามเชิงโครงสร้าง วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติพื้นฐานเพื่อหาค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยด้วย t-test

ผลจากการวิจัยพบส่วนใหญ่ของกลุ่มตัวอย่าง เปิดรับสื่อสังคมออนไลน์ผ่านสมาร์ทโฟน เครือข่ายสังคมออนไลน์ที่นิยมใช้ คือ Facebook ช่วงเวลาที่เข้าใช้งานมากที่สุดคือ ช่วงเวลา 19.00 น.- 24.00 มีการเปิดใช้งานเฉลี่ย 4 -5 ครั้งต่อวัน เฉลี่ยครั้งละ 1 ชั่วโมง โดยกลุ่มตัวอย่างมีวัตถุประสงค์เพื่อสืบค้นข้อมูล เพื่อกิจกรรมทางสังคม เพื่องานอดิเรก และเพื่ออัปเดตสถานะ

ผลกระทบจากการใช้งานเครือข่ายสังคมออนไลน์ของกลุ่มตัวอย่าง ด้านกิจกรรม พบว่าส่งผลกระทบในเรื่อง 1)นอนดึกขึ้น 2)ใช้เวลาอยู่กับตัวเองมากขึ้น 3)แอบตา ปวดหัว เมื่อยมือ ปวดไหล่ เวลาเล่นนาน ๆ โดยมีผลกระทบอยู่ในระดับสูง ผลจากการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ ด้านความสนใจ พบว่า 1) สนใจเทคโนโลยีใหม่ ๆ ให้ทันสมัยอยู่เสมอ 2) สนใจและเริ่มวางแผนอนาคตตนเอง 3) สนใจสถานที่ท่องเที่ยวใหม่ ๆ อยู่เสมอ 4) สนใจใช้สินค้าแบรนด์เนมมีชื่อเสียงจากต่างประเทศ 5) สนใจในการศัลยกรรม 6) ให้ความสำคัญกับเรื่องรูปร่างหน้าตา 7) สนใจด้านอาหารการกินเพื่อสุขภาพ 8) สนใจมีเพื่อนกลุ่มใหม่ ๆ อยู่เสมอ โดยระดับผลกระทบอยู่ในระดับสูง ผลจากการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ ด้านความคิดเห็น พบว่า กลุ่มตัวอย่าง มีความเชื่อว่าผู้หญิงที่ตีควรรักนวลสงวนตัว โดยอยู่ในระดับสูงมาก

คำสำคัญ: พฤติกรรม, เครือข่ายสังคมออนไลน์, นักเรียน



## Abstract

The objective of this research is to study and compare the behavior of using online social networks which is influencing to the students in Songkhla. Representative sample is 400 students from secondary school in Songkhla. Structured questionnaires are used in data collection methodology for this research. Statistical analysis was performed to determine were the average on a percentage basis, standard deviation and t-test.

The results of this research found that most of representative sample are using online social networks on mobiles. The most popular social networking site is Facebook. They generally access to Facebook from 7 p.m. to midnight. The average spending time is 4 – 5 times per day and each time takes an hour. The sample is intended for information, social events, hobbies, and status updating.

The impact of using online social networks to this representative sample in activities found that 1) Staying up late. 2) Spending most of the time alone. 3) Getting eye pain, headache, hand cramps, shoulder pain when they take a long time on it. The impact is at high level. The results of using online social networks for interest found that 1) Interest in new technologies and always keeping abreast of the times. 2) Interest in planning their future. 3) Interest in new tourist attractions. 4) Interest in brand name products from other countries. 5) Interest in surgery. 6) To emphasize their features 7) Interest in healthy food. 8) Interest in making new friends. This impact is at high level. The opinion of using online social networks found that the representative sample believes that good females should love themselves. This result is at very high level.

**Keywords:** behavior, online social networks, students



## บทนำ

ในปัจจุบัน มีคนใช้ชีวิตอยู่กับสังคมออนไลน์มากขึ้นทุกวัน ซึ่งมีการใช้สื่อสังคม (Social Media) ที่ผู้ใช้เป็นผู้สื่อสารหรือเขียนเล่า เนื้อหา เรื่องราว ประสบการณ์ บทความ รูปภาพ และ วิดีโอ ที่ผู้ใช้เขียนขึ้นเอง หรือ พบเจอจากสิ่งอื่น ๆ แล้วนำมาแบ่งปันให้กับผู้อื่นที่อยู่ในเครือข่ายของตนผ่านทางเว็บไซต์เครือข่ายสังคมออนไลน์ที่ให้บริการ การสื่อสารแบบนี้ทำผ่านทางอินเทอร์เน็ต และ โทรศัพท์มือถือ เช่น กระดานความคิดเห็น รูปภาพ และวิดีโอ โดยมีเทคโนโลยีที่รองรับเนื้อหาเหล่านี้ ได้แก่ เว็บไซต์ที่แบ่งปันรูปภาพ แบ่งปันเพลง แบ่งปันวิดีโอ กระดานความคิดเห็น อีเมล เป็นต้น ส่วนเว็บไซต์ที่ให้บริการเครือข่ายสังคมออนไลน์ ได้แก่ Facebook , My Space , Hi5 , Multiply เป็นต้น และการเกิดสื่อสังคมในลักษณะนี้ ทำให้พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้คนเปลี่ยนไป เช่น Facebook และ Twitter เป็นเครื่องมือใหม่ที่ทำให้สามารถติดต่อสื่อสารกับกลุ่มเพื่อนด้วยบทสนทนาที่ง่ายกว่าโทรศัพท์พร้อมรับข้อมูลข่าวสารและโต้ตอบได้แบบเวลาจริง (ขวัญวิทย์ ตาน้อย, 2553) ดังจะเห็นได้จากผลจากการสำรวจจำนวนผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทยของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ปี พ.ศ.2553-2557 ประชากรอายุ 6 ปีขึ้นไป มีสัดส่วนการใช้อินเทอร์เน็ตเพิ่มขึ้นในทุกกลุ่มอายุ โดยเฉพาะกลุ่มวัยรุ่นที่มีอายุระหว่าง 15-24 ปี มีสัดส่วนการใช้อินเทอร์เน็ตสูงกว่ากลุ่มอื่น จากร้อยละ 50 ในปี 2553 เป็นร้อยละ 58.2 ในปี 2557 และคาดว่า การใช้อินเทอร์เน็ตของกลุ่มวัยรุ่นนี้ น่าจะมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นต่อไปเรื่อย ๆ (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, ออนไลน์) และจากผลสำรวจของสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) หรือ สพธอ. กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ( MICT) สำรวจพฤติกรรมของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทย ประจำปี 2014 พบว่า กลุ่มช่วงอายุ 15-19 ละเลยการตั้งสถานะให้ปลอดภัย และแชร์รูปส่วนตัวในสถานะสาธารณะ ซึ่งเป็นพฤติกรรมการใช้งานอินเทอร์เน็ตที่มีความเสี่ยงต่อกลุ่มเยาวชนเป็นอย่างมาก

จากสถิติดังกล่าว ชี้ให้เห็นว่าผู้ใช้อินเทอร์เน็ตส่วนใหญ่เป็นวัยรุ่นที่มีอายุต่ำกว่า 20 ปี และสะท้อนให้เห็นว่าวัยรุ่นเหล่านี้ได้ใช้เวลาของตนเองเข้าไปในโลกอินเทอร์เน็ตเป็นจำนวนมาก ผลกระทบที่ตามมาหากขาดการควบคุมดูแลจากพ่อแม่ ผู้ปกครอง และบุคคลที่เกี่ยวข้อง ก็อาจเกิดผลเสียกับเยาวชน ที่รู้เท่าไม่ถึงการณ์จากการใช้อินเทอร์เน็ต ไม่ว่าจะเป็นผลกระทบกับการศึกษา หรือส่งผลกระทบต่อสังคมครอบครัว ยิ่งในปัจจุบันการเข้าถึงอินเทอร์เน็ตไม่ได้ถูกจำกัดแค่เพียงเครื่องคอมพิวเตอร์ตั้งโต๊ะกับอินเทอร์เน็ตผ่านสายเท่านั้น แต่ได้มีการพัฒนาเทคโนโลยีการสื่อสารในด้านต่างๆ ทำให้อุปกรณ์สื่อสารที่ใช้ในชีวิตประจำวันสามารถเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตได้ เช่น คอมพิวเตอร์ กระเป๋าหิ้ว โทรศัพท์เคลื่อนที่ แท็บเล็ต บวกกับการให้บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงแบบไร้สายของผู้ให้บริการต่างๆ ส่งผลให้การเข้าสู่โลกอินเทอร์เน็ตเป็นเรื่องที่ง่ายและสะดวก เพราะสามารถใช้อินเทอร์เน็ตได้ทุกที่ ทุกเวลา แม้แต่ในขณะที่เดินทาง (อมร โตะทอง, 2555)

ดังนั้นผู้ศึกษาจึงมีความสนใจในการศึกษาพฤติกรรมและผลกระทบต่อวิถีชีวิตจากการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ จังหวัดสงขลาเพื่อสอบถามความคิดเห็นของนักเรียน เกี่ยวกับการใช้สื่อออนไลน์ในชีวิตประจำวัน ในเรื่องของเวลาในการใช้สื่อออนไลน์ต่อวัน วัตถุประสงค์ในการใช้ผลกระทบที่มีต่อการเรียนการทำงาน ตลอดจนการใช้เวลากับครอบครัว และประโยชน์ที่ได้รับหลังจากการใช้สื่อออนไลน์ เพื่อสะท้อนมุมมองความคิดเห็นให้สังคมและผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับทราบ เพื่อ



เป็นประโยชน์และเป็นแนวทาง ในการควบคุมพฤติกรรมที่เปลี่ยนไป และเป็นแนวทางในการแก้ไข ปัญหาพฤติกรรมและผลกระทบต่อไป

### **วัตถุประสงค์การวิจัย**

เพื่อศึกษาพฤติกรรมจากการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักเรียนในจังหวัดสงขลา

### **แนวคิด ทฤษฎี กรอบแนวคิด**

การศึกษาวิจัยเรื่อง “พฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักเรียนในจังหวัด สงขลา” ผู้วิจัยได้นำทฤษฎีและแนวคิดที่เกี่ยวข้องมาใช้ดังนี้

#### **1. แนวคิดเกี่ยวกับเครือข่ายสังคมออนไลน์**

เครือข่ายสังคมออนไลน์ หรือ Social Networking หมายถึง การที่มนุษย์สามารถ เชื่อมโยงถึงกันทำ ความรู้จักกันสื่อสารถึงกันได้ผ่านทางระบบอินเทอร์เน็ตในรูปแบบการให้บริการ ผ่านเว็บไซต์ที่เชื่อมโยงระหว่างบุคคลต่อบุคคลไปจนถึงบุคคลกับกลุ่มบุคคลไว้ด้วยกันนั้น ที่เรียกว่า ชุมชนออนไลน์ (Community Online) ซึ่งมีลักษณะเป็นสังคมเสมือน (Virtual Community) สังคมประเภทนี้จะเป็นการให้ผู้คนสามารถทำความรู้จัก แลกเปลี่ยนความคิด แบ่งปันประสบการณ์ ร่วมกัน และเชื่อมโยงกันในทุกทิศทางใดทิศทางหนึ่ง โดยมีการขยายตัวผ่านการติดต่อสื่อสารกันอย่าง เป็นเครือข่าย (Network) เช่น เว็บไซต์ Facebook, Myspace, YouTube, Twitter เป็นต้น

โดยทุกวันนี้มีคนใช้ชีวิตอยู่กับสังคมออนไลน์มากขึ้นทุกวัน และมีการใช้ Social Media ที่ ผู้ใช้เป็นผู้สื่อสาร หรือเขียนเล่า เนื้อหา เรื่องราว ประสบการณ์ บทความ รูปภาพ และวิดีโอ ที่ผู้ใช้ เขียนขึ้นเอง ทำขึ้นเอง หรือพบเจอจากสื่ออื่นๆ แล้วนำมาแบ่งปันให้กับผู้อื่นที่อยู่ในเครือข่ายของตน ผ่านทางเว็บไซต์ Social Network ที่ให้บริการบนออนไลน์ ปัจจุบันการสื่อสารแบบนี้ทำผ่านทาง Internet และโทรศัพท์มือถือ โดยมีเทคโนโลยีที่รองรับเนื้อหา (content) เหล่านี้ ได้แก่ เว็บไซต์บล็อก เว็บไซต์ที่แชร์รูปภาพ แชร์เพลง แชร์วิดีโอ เว็บไซต์ข้อความ IM (Instant Message) เครื่องมือที่ ให้บริการ เช่น Voice over IP ส่วนเว็บไซต์ที่ให้บริการ Social Network ได้แก่ Google Group Facebook MySpace หรือ YouTube เป็นต้น

สื่อเครือข่ายสังคมออนไลน์ช่วยให้การติดต่อสื่อสาร หรือการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของคนใน สังคมใช้เวลาที่รวดเร็ว บางครั้งไม่ต้องเดินทางข้ามประเทศเพื่อมาพบกันก็สามารถเจอกันได้ผ่านทาง สังคมออนไลน์ อีกทั้งทำให้เกิดความอิสระในการมีเพื่อนที่มาจากต่างประเทศมากขึ้น ทำให้เกิดการ แลกเปลี่ยนทั้งทางด้านทัศนคติ ความรู้ และวัฒนธรรมต่างๆทำให้เกิดคลังความรู้ใหม่ๆ ขึ้นมา เพราะ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของคนในสังคมเครือข่าย ที่มีการต่อยอดทางความคิดกันอย่างต่อเนื่อง แต่หาก มองอีกแง่มุมหนึ่ง เครือข่ายสังคมออนไลน์ คือ ดาบสองคมที่กำลังกลายเป็นปัญหาอย่างหนึ่งใน กระบวนการเรียนรู้ของเด็ก ๆ และเยาวชน โดยที่แม่แต่เด็ก ๆ เองก็ไม่รู้ตัว ทำให้กลายเป็นปัญหา สังคมตามมา ที่สำคัญ การเสพสิ่งเหล่านี้ทำให้ทัศนคติในด้านต่าง ๆ ของเด็กเปลี่ยนแปลงไปที่ละเล็ก ละน้อย สำหรับการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการเล่นพนัน ต้องยอมรับว่า เป็นเรื่องสุ่มเสี่ยงต่ออนาคต ของเด็กมาก เพราะแม่แต่เด็กที่เล่นพนันออนไลน์จะมีจำนวนไม่มากเท่ากับเด็กที่ใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อทำ กิจกรรมอย่างอื่น แต่ผลกระทบที่เด็กได้รับเข้าขั้นรุนแรง เช่น นอกจากจะทำให้เด็กได้รับเข้าขั้นรุนแรง



เช่น นอกจากจะทำให้เด็กไม่สามารถเรียนหนังสือต่อไปได้เพราะเป็นหนี้และต้องหนีหนี้แล้ว อาจถึงขั้นถูกทำร้ายร่างกาย แม้แต่ครอบครัวของเด็กเองก็จะได้รับผลกระทบในเรื่องนี้ไปด้วย

## 2. แนวคิดและทฤษฎีพฤติกรรม

พฤติกรรม ( Behavior ) หมายถึง การกระทำหรืออาการที่แสดงออกทางกล้ามเนื้อ ความคิดของบุคคลที่ตอบสนองต่อสิ่งเร้าภายในจิตใจและภายนอก อาจทำไปโดยรู้ตัว ไม่รู้ตัว อาจเป็นพฤติกรรมที่พึงประสงค์ และไม่พึงประสงค์ ผู้อื่นอาจสังเกตการกระทำนั้นได้และสามารถใช้เครื่องมือทดสอบได้ ( ราชบัณฑิตยสถาน, 2546 )

พฤติกรรม หมายถึง ปฏิกริยาและกิจกรรมทุกชนิดที่มนุษย์แสดงออกทางรูปร่างนามธรรม ตลอดเวลา สังเกตได้ด้วยประสาทสัมผัส วาจา และการกระทำ สามารถแบ่งพฤติกรรมออกได้เป็น 2 ประเภท คือ พฤติกรรมภายนอก ( Overt Behavior ) ซึ่งเป็นการกระทำ ที่สังเกตได้ด้วยประสาทสัมผัสหรืออาจใช้เครื่องมือช่วย และพฤติกรรมภายใน (Covert Behavior) ซึ่งเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นภายในจิตใจ บุคคลอื่นไม่สามารถสังเกตได้ (สิทธิโชค วรรณสันติกุล, 2529)

จากความหมายของพฤติกรรมที่กล่าวมาแล้วข้างต้นสรุปได้ว่า พฤติกรรมหมายถึง การกระทำหรืออาการที่แสดงออกของจิตใจทั้งภายในและภายนอก เป็นการกระทำ เพื่อสนองความต้องการของบุคคล ซึ่งบุคคลอื่นสังเกต และใช้เครื่องมือทดสอบได้

## 3. แนวคิดเกี่ยวกับวัยรุ่น

วัยรุ่น เป็นวัยที่เชื่อมต่อระหว่างวัยเด็กและวัยผู้ใหญ่ ซึ่งอยู่ในระยะที่ต้องปรับพฤติกรรม จากวัยเด็กไปสู่พฤติกรรมแบบผู้ใหญ่ที่สังคมนั้น ๆ ยอมรับ โดยที่วัยรุ่นนั้นไม่เพียงแต่มีการเจริญเติบโตทางร่างกายเท่านั้นแต่ยังมีการเจริญเติบโตทางสังคมที่อยู่ในกรอบของวัฒนธรรม แต่ละที่ด้วยในปัจจุบันเป็นที่ยอมรับว่า ช่วงความเป็นวัยรุ่น (Adolescent) ได้ขยายออกไป คือจากอายุ 12-18 ปี เป็น 12-25 ปี เนื่องจากเหตุผลที่ว่า ปัจจุบันเด็กต้องอยู่ในสถาบันการศึกษานานขึ้น การเป็นผู้ใหญ่ที่สามารถพึ่งตนเองได้ทางเศรษฐกิจจึงต้องยืดเวลาออกไป อีกทั้งรูปแบบชีวิตสมัยใหม่ทำให้เด็กมีวุฒิภาวะจิตใจช้ากว่ายุคสมัยที่ผ่านมา

นอกจากนี้วัยรุ่นเป็นวัยที่มนุษย์พยายามค้นหาความต้องการที่แท้จริงเรียนรู้ บทบาทหน้าที่และพัฒนาความสามารถเฉพาะตน เพื่อที่จะวางแผนชีวิตต่อไปในอนาคตซึ่งถ้าในระยะนี้วัยรุ่นประสบความสำเร็จในการค้นหาเอกลักษณ์ของตัวเอง (Erikson, 1968) ก็จะส่งผลให้วัยรุ่นเข้าใจในบทบาทหน้าที่และเติบโต เป็นผู้ใหญ่ที่รู้จักความสามารถของตน รวมทั้งมีการวางแผนชีวิตที่เหมาะสม ในทางตรงกันข้าม หากเกิดความล้มเหลว ในการค้นหาเอกลักษณ์เฉพาะตน วัยรุ่นก็จะสับสนในบทบาทหน้าที่และมีผลกระทบต่อการเติบโตเป็นผู้ใหญ่ในอนาคต นอกจากวัยรุ่นเป็นวัยที่ต้องการค้นหาเอกลักษณ์ของตัวเองแล้ววัยรุ่นยังปรารถนาที่จะเป็นเหมือนผู้ใหญ่หนึ่งคนในสังคม ด้วยการเลือกเอาลักษณะบางอย่างของต้นแบบมาใช้เป็นลักษณะของตนเอง ซึ่งมักจะได้แก่ พ่อ แม่ญาติพี่น้อง และครูอาจารย์แต่การเลียนแบบพฤติกรรมนั้น มิได้จำกัดเฉพาะพฤติกรรมที่ถืออาจมีการรับเอาพฤติกรรมที่มีลักษณะก้าวร้าว หรือรุนแรงมาได้จากการประสบกับเหตุการณ์ที่รุนแรงในชีวิต หรืออาจจดจำเอาพฤติกรรมที่ไม่ดีมาจากบุคคลที่ใกล้ชิด และจากสื่อต่างๆ



#### 4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

อมร โต้ะทอง(2555) ศึกษาเรื่องพฤติกรรมและผลกระทบจากการใช้อินเทอร์เน็ตผ่านโทรศัพท์เคลื่อนที่ของวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานคร โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือสำรวจความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นวัยรุ่นอายุระหว่าง 13-18 ปี จำนวน 150 คน ที่อาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานคร และมีประสบการณ์การใช้อินเทอร์เน็ตผ่านโทรศัพท์เคลื่อนที่ ผลการศึกษาพบว่าเพศชายมีพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตผ่านโทรศัพท์เคลื่อนที่เพื่อติดตามข่าวสาร และสถานการณ์บ้านเมือง และใช้เพื่ออ่านข่าวหนังสือพิมพ์หรือนิตยสารออนไลน์มากกว่าเพศหญิง ขณะที่เพศหญิงส่วนใหญ่ใช้เพื่อผ่อนคลายความเครียด และใช้เพื่อติดตามข่าวสารบันเทิง ในส่วนของผลกระทบพบว่าวัยรุ่นเพศชายและเพศหญิงมีความเห็นไม่แตกต่างกันว่า การใช้อินเทอร์เน็ตผ่านโทรศัพท์เคลื่อนที่ส่งผลกระทบต่อการเรียน และส่งผลกระทบต่อปัญหาครอบครัว

#### วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ การศึกษาครั้งนี้มีวิธีการดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

1. ประชากรที่ศึกษาครั้งนี้คือ นักเรียนที่กำลังศึกษาในระดับมัธยมศึกษา 1-6 ในเขตพื้นที่จังหวัดสงขลา โดยแบ่งเป็น 16 อำเภอ มีจำนวนโรงเรียนทั้งรัฐบาลและเอกชน รวม 116 โรงเรียน มีอายุอยู่ในระหว่าง 13-18 รวม จำนวนประชากรทั้งสิ้น 70,924 คน ปี

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาในระดับมัธยมศึกษา 1-6 ในเขตพื้นที่จังหวัดสงขลา จำนวน 400 คน คำนวณกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของทาโร ยามาเน่ ที่ระดับความเชื่อมั่น ร้อยละ 95 โดยมีความคลาดเคลื่อนร้อยละ 5 ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างขั้นต่ำจำนวน 398 ตัวอย่าง ผู้วิจัยจึงกำหนดกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 400 ตัวอย่าง (Yamane, 1973)

3. การวิจัยครั้งนี้เก็บข้อมูลโดยแบบสอบถามเรื่อง พฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักเรียนในจังหวัดสงขลา โดยแบ่งเป็น 6 ตอน ได้แก่ (1) ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (2) พฤติกรรมการใช้งานเครือข่ายสังคมออนไลน์ของผู้ตอบแบบสอบถาม (3) วัตถุประสงค์ของการใช้งานเครือข่ายสังคมออนไลน์ (4) ผลกระทบที่เกิดจากการใช้งานเครือข่ายสังคมออนไลน์ด้านกิจกรรม (5) ผลกระทบที่เกิดจากการใช้งานเครือข่ายสังคมออนไลน์ด้านความสนใจ (6) ผลกระทบที่เกิดจากการใช้งานเครือข่ายสังคมออนไลน์ทางความคิดเห็น โดยผู้วิจัยประสานงานกับครูและบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 8 โรงเรียน เพื่อผู้วิจัยเข้าไปแจกแบบสอบถาม โดยใช้ระยะเวลาในการเก็บและรวบรวมข้อมูลเป็นเวลา 3 เดือน

4. การวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปในงานสถิติเพื่อการวิจัย ประกอบด้วย

(1) ค่าร้อยละ ของข้อมูลทั่วไป และพฤติกรรมการใช้งานเครือข่ายสังคมออนไลน์ ได้แก่ เพศ ศาสนา อายุ ระดับการศึกษา ผลการเรียนสะสม ค่าใช้จ่ายต่อเดือน แหล่งที่มาของรายได้ รายได้ของผู้ปกครอง อุปกรณ์การสื่อสารที่ใช้ เครือข่ายสังคมออนไลน์ที่นิยม ช่องทางการใช้ สถานที่ในการเปิดเข้าใช้ และช่วงเวลาในการเปิดใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์

(2) ค่าเฉลี่ยเกี่ยวกับความถี่ในการเปิดใช้งานเครือข่ายสังคมออนไลน์ วัตถุประสงค์ของการใช้งาน และผลกระทบที่เกิดจากการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ในด้านต่างๆ



5. เกณฑ์การให้คะแนนการใช้คะแนนตัวแปร แบ่งออกเป็น 2 ประเภท

(1) การให้คะแนนตามวัตถุประสงค์การใช้งานเครือข่ายสังคมออนไลน์ แบ่งเป็น 5 ระดับ

มากที่สุด	5 คะแนน
มาก	4 คะแนน
ปานกลาง	3 คะแนน
น้อย	2 คะแนน
ไม่ทำเลย	1 คะแนน

(2)การวิเคราะห์ผลใช้การแบ่งเกณฑ์ตามช่วงคะแนนดังนี้

4.21 – 5.00	คะแนน หมายถึง มีระดับการใช้ในระดับสูงมาก
3.41 – 4.20	คะแนน หมายถึง มีระดับการใช้ในระดับสูง
2.61 – 3.40	คะแนน หมายถึง มีระดับการใช้ในระดับปานกลาง
1.81 – 2.60	คะแนน หมายถึง มีระดับการใช้ในระดับค่อนข้างต่ำ
1.00 – 1.80	คะแนน หมายถึง มีระดับการใช้ในระดับต่ำ

**ผลการวิจัย**

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง(ร้อยละ 63.50) รองลงมาคือเพศชาย (ร้อยละ36.50) นับถือศาสนาพุทธ (ร้อยละ 70.80) รองลงมาคือ ศาสนาอิสลาม(ร้อยละ25.20) และศาสนาคริสต์ (ร้อยละ1.00) โดยมีอายุระหว่าง 16-18 ปี(ร้อยละ58.20) รองลงมา 13-15 ปี(ร้อยละ 44.8) และมากกว่า 18 ปี (ร้อยละ1.00) ศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ร้อยละ 55.20) ระดับมัธยมศึกษาต้น (ร้อยละ44.80 ) มีผลการเรียนเฉลี่ยสะสมอยู่ในช่วง3.00-3.49 (ร้อยละ30.00) รองลงมาคือ 2.50-2.99 (ร้อยละ 23.) 2.00-2.49 (ร้อยละ21.00) มากกว่า 3.50 (ร้อยละ14.20) และผลการเรียนเฉลี่ยต่ำกว่า 1.99(ร้อยละ11.20) ตามลำดับ มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือน เท่ากับ 2,001-3,000 บาท (ร้อยละ38.00) รองลงมาคือน้อยกว่า 2,000บาท (ร้อยละ36.20) 3,000-4,000 บาท (ร้อยละ16.50) 4,001-5,000 บาท (ร้อยละ6.00) และมากกว่า5,001 บาทขึ้นไป (ร้อยละ3.20) โดยที่มาของแหล่งรายได้ส่วนใหญ่มาจาก บิดา-มารดา (ร้อยละ94.00) รองลงมาคือ ญาติพี่น้อง/ผู้ปกครอง (ร้อยละ22.20) ได้รับทุนการศึกษา(ร้อยละ8.50) ทำงานพิเศษ (ร้อยละ7.00) ทำงานประจำ (ร้อยละ3.50) และเงินกู้ (ร้อยละ 3.50) ด้านที่พักอาศัยส่วนใหญ่ อาศัยอยู่บ้านตนเองหรือบ้านญาติ (ร้อยละ 80.80) รองลงมาคือ หอพัก (ร้อยละ13.20) และบ้านเช่า (ร้อยละ5.00) ด้านอุปกรณ์การสื่อสารที่มีในครอบครอง พบว่า ส่วนใหญ่มีสมาร์ตโฟน (ร้อยละ93.50) รองลงมาคือ แท็บเล็ต (ร้อยละ75.80) คอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊ก (ร้อยละ35.80) และคอมพิวเตอร์ตั้งโต๊ะ(ร้อยละ 24.20)

ด้านพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของกลุ่มตัวอย่างพบว่า แอปพลิเคชัน (application) ที่นิยมใช้มากที่สุดคือ Facebook (ร้อยละ97.50) รองลงมาคือ Line (ร้อยละ80.50) You Tube (ร้อยละ74.2) Google+ (ร้อยละ60.20) Instagram (ร้อยละ44.50) Twitter(ร้อยละ 12.80) WhatsApp (ร้อยละ10.00) และ kakao Talk (ร้อยละ5.50) ช่องทางในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ ส่วนใหญ่ คือ สมาร์ตโฟนและแท็บเล็ต (ร้อยละ 92.80) รองลงมาคือ คอมพิวเตอร์ส่วนตัว (ร้อยละ 56.2) คอมพิวเตอร์ในสถานศึกษา(ร้อยละ29.80) และคอมพิวเตอร์ในร้านอินเทอร์เน็ต(ร้อยละ



ละ 29.00) สถานที่ที่กลุ่มตัวอย่างเปิดเข้าใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เป็นประจำคือ บ้าน/หอพัก (ร้อยละ 93.00) รองลงมาคือ สถานศึกษา (ร้อยละ 50.50) ร้านอาหาร (ร้อยละ 46.20) ศูนย์การค้า (ร้อยละ 46.00) ร้านเครื่องดื่ม (ร้อยละ 43.50) ร้านอินเทอร์เน็ต (ร้อยละ 37.50) ช่วงเวลาที่กลุ่มตัวอย่างเข้าใช้งานเครือข่ายสังคมออนไลน์บ่อยที่สุดคือ ช่วงกลางคืน 19.00 -24.00 น. (ร้อยละ 47.80) รองลงมาคือ ช่วงเย็น 16.00-19.00 น. (ร้อยละ 31.80) ช่วงบ่าย 13.00-16.00 น. (ร้อยละ 7.50) ช่วงเช้า 05.00-08.00 น. (ร้อยละ 4.50) ช่วงเที่ยง 12.00-13.00 (ร้อยละ 4.00) ช่วงเช้า 08.00-12.00 (ร้อยละ 3.00) และช่วงหลังเที่ยงคืน 24.00-05.00 (ร้อยละ 1.50)

ด้านความถี่ในการเปิดใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ เฉลี่ย 4 ครั้ง ต่อวัน โดยเปิดใช้ครั้งละ 1 ชั่วโมง เวลาในการเปิดใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ในวันปกติ (จันทร์-ศุกร์) เฉลี่ย 4 ชั่วโมง ต่อวัน เวลาในการเปิดใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ในวันหยุด (วันเสาร์-อาทิตย์) เฉลี่ย 6 ชั่วโมง ต่อวัน

กลุ่มตัวอย่างใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ในระดับมาก เพื่อการสืบค้นข้อมูล (3.71) เพื่อกิจกรรมทางสังคม (3.57) และเพื่อนานอดิเรก (3.47) นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ในระดับปานกลางเพื่อติดตามข่าวสาร (3.33) เพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ (3.21) และกลุ่มตัวอย่างใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ ในระดับน้อย เพื่อสินค้าและบริการ (2.02)

### อภิปรายผล

ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นถึงระดับมัธยมศึกษาปลาย ในจังหวัดสงขลา พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยมีอายุระหว่าง 16-18 ปี ใช้อุปกรณ์เชื่อมต่อเครือข่ายสังคมออนไลน์ผ่านสมาร์ตโฟนมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับ ผลการสำรวจพฤติกรรมผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทย ประจำปี 2557 ของสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) หรือ สทอ. พบว่า สมาร์ตโฟนเป็นอุปกรณ์ยอดฮิตที่ผู้บริโภคใช้เข้าถึงอินเทอร์เน็ตมากที่สุด (ร้อยละ 77.10) ด้วยการสมาร์ตโฟนเป็นอุปกรณ์เชื่อมต่อที่มีขนาดเล็ก พกพาได้สะดวก อีกทั้งฟังก์ชันต่างๆ ที่ถูกออกแบบขึ้นมาเพื่อรองรับกับความต้องการ ไม่ว่าจะเป็นความสะดวกในการดาวน์โหลดแอปพลิเคชันต่างๆ และการเข้าถึงเครือข่ายสังคมออนไลน์มีความง่ายยิ่งขึ้น ซึ่งมีแนวโน้มว่าสมาร์ตโฟนจะมีอัตราการเติบโตที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว

สถานที่ที่เข้าถึงเครือข่ายสังคมออนไลน์มากที่สุด คือ บ้าน/หอพัก และสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับผลรายงานการวิจัยของสำนักงานสถิติแห่งชาติ คือสถานที่ใช้อินเทอร์เน็ตมากที่สุดคือที่บ้าน และสถานศึกษา ซึ่งเป็นสถานที่ที่กลุ่มตัวอย่างใช้เวลามากที่สุด โดยช่วงเวลาที่เข้าใช้งานเครือข่ายสังคมออนไลน์บ่อยที่สุดคือ ช่วงกลางคืน คือ 19.00 -24.00 น. โดยมีความถี่ในการเปิดใช้เฉลี่ย 4 ครั้ง ครั้งละ 1 ชั่วโมง ต่อวัน และเปิดใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ในวันปกติ (จันทร์-ศุกร์) เฉลี่ย 4 ชั่วโมง ต่อวัน เวลาในการเปิดใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ในวันหยุด (วันเสาร์-อาทิตย์) เฉลี่ย 6 ชั่วโมง ต่อวัน ซึ่งสอดคล้องปรัชญา หินศรีสุวรรณ (2553) ทำการศึกษาเรื่อง “รูปแบบการดำเนินชีวิต และพฤติกรรมการใช้งานเครือข่ายสังคมออนไลน์ ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่” จากการศึกษาพฤติกรรมการใช้งานเครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักศึกษา





มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ส่วนใหญ่มีการใช้งานเครือข่ายสังคมออนไลน์เฟสบุ๊ก (Facebook) ช่วงเวลาที่เข้าใช้งานมากที่สุดคือ ช่วงดึก เวลา 19.00 – 24.00 น. ใช้เวลาในการเข้าใช้ประมาณ

30 นาที และเข้าใช้งานเครือข่ายสังคมออนไลน์ ทุก ๆ วัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อีราพร ตันทีปธรรม (2554) ทำการศึกษาเรื่อง การใช้เฟสบุ๊กที่มีผลกระทบต่อลีลาชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พบว่ามีพฤติกรรมการใช้เฟสบุ๊กวันละ 1-3 ครั้ง ใช้ต่อครั้งนาน 31– 60 นาที ใช้ต่อวันนาน 1.01-3 ชั่วโมง เริ่มใช้เฟสบุ๊ก เวลา 18.01-20.00 นาฬิกา และสิ้นสุดการใช้เมื่อ 22.01 – 24.00 นาฬิกา

ด้านพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของกลุ่มตัวอย่างพบว่า แอปพลิเคชัน (application) ที่นิยมใช้มากที่สุดคือ Facebook รองลงมาคือ Line ซึ่งสอดคล้องกับ รายงานการสรุปผลสำรวจพฤติกรรมของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทย ประจำปี 2014 ของสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) หรือ สทอ. กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ( MICT ) ที่พบว่า แอปพลิเคชัน ที่คนส่วนใหญ่ใช้คือ Facebook และ Line ซึ่งสอดคล้องกับ กัทธา เรืองสวัสดิ์ (2553) ทำการศึกษาเรื่อง “รูปแบบการดำเนินชีวิตและพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของคนวัยทำงานในกรุงเทพมหานคร” ผลของการวิจัยพบว่าพฤติกรรมการใช้บริการเครือข่ายสังคมออนไลน์ ของคนวัยทำงานพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นสมาชิกเว็บไซต์ เครือข่ายสังคมออนไลน์ Facebook

ด้านวัตถุประสงค์ของการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ พบว่ากลุ่มตัวอย่างใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ เพื่อการสืบค้นข้อมูล เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการสืบค้นเพื่อหาข้อมูลทางด้านการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับวิรุณ นุ่มรักแย้ม (2551) ได้ทำการศึกษาเรื่องพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในเขตพื้นที่อำเภอทับปุดบุรี พบว่า นักเรียนระดับมัธยมศึกษาในระดับชั้น 1-6 มีวัตถุประสงค์การใช้งานอินเทอร์เน็ต เพื่อการศึกษา(ทำการบ้าน/รายงาน/ค้นคว้าข้อมูล ) มากที่สุด

### ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยครั้งต่อไป

1. การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณที่เน้นกระบวนการการสำรวจความคิดเห็น ซึ่งในโอกาสต่อไปอาจเพิ่มกระบวนการในการทำวิจัยโดยให้มีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) กับกลุ่มตัวอย่างด้วย ทั้งนี้เพื่อให้ได้รับผลวิจัยที่มีความลุ่มลึกและครอบคลุมมากยิ่งขึ้น

2. ควรศึกษากลุ่มตัวอย่างอื่นนอกจากนักเรียน เช่น กลุ่มวัยทำงาน กลุ่มผู้สูงอายุ หน่วยงาน นักธุรกิจ เจ้าของกิจการ ร้านค้า ที่ใช้สื่อสังคมออนไลน์ เพื่อสะท้อนความคิดเห็นที่อาจเกิดขึ้นได้ ในอีกหลายแง่มุมหรือเพื่อเปรียบเทียบข้อมูลระหว่างกัน

### เอกสารอ้างอิง

สำนักงานสถิติแห่งชาติ. ( 10 มีนาคม 2557). *สำรวจการมีและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในครัวเรือน พ.ศ. 2553 – 2557*. สืบค้นจาก <http://service.nso.go.th/nso/web/survey/surtec5-1-3.html>.



- Thailand Internet User Profile 2014. (5 มีนาคม 2014). *พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ต*. สืบค้นจาก [http://www.econ.cmu.ac.th/it/wp-content/uploads/2014/08/Slide\\_for\\_internet\\_user\\_profile\\_2014-present.pdf](http://www.econ.cmu.ac.th/it/wp-content/uploads/2014/08/Slide_for_internet_user_profile_2014-present.pdf).
- ขวัญวิทย์ ตาน้อย. (2553). *พฤติกรรมการใช้งานเครือข่ายสังคมออนไลน์ของ นักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี*. วิทยานิพนธ์ปริญญา บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (สาขาาระบบสารสนเทศ). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- ธีราพร ต้นทีปธรรม.(2554). *การใช้เฟสบุ๊คที่มีผลกระทบต่อวิถีชีวิตของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการส่งเสริมสุขภาพ. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ปรัชญา หินศรีสุวรรณ. (2555). *รูปแบบการดำเนินชีวิต และพฤติกรรมการใช้งานเครือข่ายสังคมออนไลน์ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่*. การค้นคว้าอิสระ สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศและการจัดการ คณะวิทยาศาสตร์. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ภัทรา เรื่องสวัสดิ์. (2553). *รูปแบบการดำเนินชีวิตและพฤติกรรมใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของคณวิทย์ทำงานในกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์วารสารมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ การสื่อสารองค์กร คณะวารสารศาสตร์และสื่อมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542*. กรุงเทพฯ: นานมีบุคส์พับลิเคชั่นส์.
- วิรุณ นุ่มรักแยม. (2551). *พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในเขตพื้นที่อำเภอภินทรบุรี*. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต.
- วรรณพร ดีมูล และธริตษ์ ชุ่มแก้ว. (2553). *Social Network : มิติใหม่ขององค์กร*. การค้นคว้าอิสระวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยแม่โจ้.
- สิทธิโชควานูสันติกุล. (2529). *จิตวิทยาการจัดการพฤติกรรมมนุษย์*. นครปฐม. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- อมร โต้ะทอง. (2555). *พฤติกรรมและผลกระทบการใช้อินเทอร์เน็ตผ่านโทรศัพท์เคลื่อนที่ของวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาศาสตร์บัณฑิต. กรุงเทพฯ. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- Yamane, T. (1973). *Statistics: An Introductory Analysis* (3 rd ed.). New York: Harper and Row.